

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР**

*Присвячується 85-річчю
Українського державного
університету залізничного
транспорту*

**ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ ЗА
ВІДПОВІДНИМИ РІВНЯМИ
ТА СТУПЕНЯМИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КАФЕДР УНІВЕРСИТЕТУ**

(2-3 грудня 2015 року)

Харків 2015

Редакційна колегія

Шумик Д.В. (відп. редактор), Руденко Г.І.,
Калабухін Ю.Є., Колісник К.Е.,
Мкртичян Д.І., Прогонний О.М.,
Скорик О.О., Устенко О.В.,
Захарченко В.В., Костенніков О.М.

ТЕЗИ ОБ'ЄДНАНІ ПО СЕКЦІЯХ

СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ	3
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ	41
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АВТОМАТИКИ, ТЕЛЕМЕХАНІКИ ТА ЗВ'ЯЗКУ	75
СЕКЦІЯ БУДІВЕЛЬНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	89
СЕКЦІЯ МЕХАНІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	103
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	113
СЕКЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	125
СЕКЦІЯ ІНСТИТУТУ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ	133

**МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДИК У МЕЖАХ НАВЧАЛЬНИХ
КУРСІВ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗМІСТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
НЕПСИХОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

Проблеми, з якими стикається сучасне суспільство, гостро актуалізують для вищої школи питання розвитку гуманітарної компетентності в цілому і психологічної зокрема, майбутніх фахівців – людей, від яких суспільство очікує не тільки ґрунтовних галузевих умінь і знань, а також ініціативності, самостійності, відповідальності, тобто якостей, що визначають не лише професійну, але й особистісну зрілість. Розвиток здатності молодих людей до рефлексії, самоаналізу, самоконтролю, свідомої саморегуляції потребують окремої уваги в освітньому процесі підготовки спеціалістів.

Сприяння розвитку в студентів адекватного уявлення про власні психологічні якості та характеристики, вміння використовувати набуті знання та навички для оптимізації свідомої саморегуляції власних психічних процесів і станів є одним із завдань навчального курсу «Психологія», який входить до блока дисциплін гуманітарного циклу в УкрДУЗТ.

Аналіз наукових досліджень і результати освітньої практики свідчать про доцільність коректного використання у навчальному процесі психодіагностичного методичного інструментарію, оскільки може сприяти розвитку у студентів цікавості до самопізнання і самоконтролю, формуванню навичок оцінки власного актуального психологічного стану та стійких особистісних параметрів і характеристик, знайомить з методами саморегуляції, актуалізує усвідомлення гуманістичних аспектів майбутньої професійної діяльності тощо.

При цьому кваліфікація фахівця, вибір методик, спосіб і процедура їх проведення мають відповідати певним вимогам. Вважається, що компетентне використання психодіагностичних методів можливе лише на основі знань з диференційної психології про структуру психологічних властивостей особистості, системних особливостей її поведінки. Відповідно до «Етичного кодексу психолога» в контексті обговорюваного питання важливими є зокрема такі його положення: принцип добровільності участі досліджуваних у психодіагностичних обстеженнях; заборона передачі методичних матеріалів особам, які не уповноважені здійснювати психологічну діяльність; обов'язкова мінімізація ризику ненавмисного негативного впливу на тих, хто бере участь у дослідженні; відповідальність фахівця за правильне і доступне роз'яснення непрофесіоналам суті застосовуваних психологічних методів.

Специфіка освітніх завдань і організації навчального процесу (обмежена кількість аудиторних годин зокрема), характер професійних та етичних обмежень дозволяє з усього спектра психодіагностичних інструментів (серед яких виділяють тести, особистісні опитувальники і проєктивні методи) виділити як релевантні щодо використання їх у межах навчальних курсів психологічного змісту для студентів непсихологічних спеціальностей такі: методика «Дослідження короткочасної пам'яті» А.Р. Лурії, Методика (ЕРІ) Г. Айзенка (визначення особливостей темпераменту), Психогеоетричний тест С. Деллінгер (визначення типологічних характеристик особистості), Методика діагностики мотивації до успіху Т. Елерса, Опитувальник особистісної орієнтації (РОІ) Е. Шострома (визначення рівня самоактуалізації особистості), Шкала М. Розенберга (визначення рівня самоповаги особистості), Опитувальник К. Томаса (визначення стилів поведінки в конфлікті) та деякі інші.

Важливою умовою ефективності використання психодіагностичних інструментів з метою активізації особистісного розвитку і професійного становлення студентів технічного ВНЗ є належне розуміння молодими людьми спрямованості, змісту і значущості психодіагностики як фактора особистісного зростання і професійного самоусвідомлення.

М.І.Ситковська

ЗНАЧЕННЯ ЧИТАННЯ ЯК ВИДУ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ У НЕФІЛОЛОГІЧНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Відповідно до мети навчання та професійних потреб іноземних студентів нефілологічного вищого навчального закладу формування всіх видів мовленнєвої діяльності відбувається головним чином на матеріалі наукового стилю мовлення, а саме на базі відповідних текстів, які прийнято називати «навчальними».

У процесі навчання іноземних студентів читання виступає як мета та засіб навчання. Читання як мета навчання російської мови є одним із засобів закріплення знань та збереження навичок практичного володіння мовою. Залежно від комунікативних завдань виділяють навчальне, ознайомлювальне, переглядове та пошукове читання.

Читання є також засобом навчання, тому що завдяки йому студенти отримують матеріал для формування навичок та вмінь у сфері інших видів мовленнєвої діяльності. Читання як засіб навчання виконує такі функції: закріплення мовного матеріалу, розширення словникового запасу студентів, покращення техніки читання, розвиток усного мовлення.

Для навчання фахівців-нефілологів саме читання є тим видом мовленнєвої діяльності, що відтворює мовне середовище, зберігаючи та підтримуючи знання мови. Читання тексту за фахом з метою отримання